

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 453/01
Zo dňa: 03.06.2013

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 13
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
dlhovej politiky vybraných miest a obcí**

Obec Blhovce

Banská Bystrica október 2013

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. **453/01** z 03.06.2013 vykonali:

Ing. Jaroslav Lehocký, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Vladimír Bahýl, člen kontrolnej skupiny

kontrolnú akciu: Kontrola dlhovej politiky vybraných miest a obcí, ktorej účelom bolo preverenie spoľahlivosti účtov a správnosti účtovných operácií, týkajúcich sa dlhovej služby miest a obcí a správnosť ich vykazovania v účtovných a finančných výkazoch, dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania so zameraním na správnosť výpočtu dlhu vybraných miest a obcí, vynaložených výdavkov na dlhovú službu a schopnosti uhrádzať záväzky.

Kontrola bola vykonaná v čase od 11.06.2013 do 17.10.2013 v kontrolovanom subjekte

Obec Blhovce, Blhovce 157, 980 32 Blhovce, IČO 00318621

za kontrolované roky: 2010 - 2012 a súvisiace obdobie.

Predmetom kontroly bola analýza rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie, dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania, spoľahlivosť vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania.

Obec Blhovce (ďalej len „obec“ alebo „kontrolovaný subjekt“) je v súlade s čl. 64a Ústavy Slovenskej republiky samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci občanov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je obec právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Činnosť obce je upravená zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Obec sa nachádza v Banskobystrickom kraji, v okrese Rimavská Sobota a k 31.12.2012 mala celkom 783 obyvateľov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Analýza rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie

1.1 Analýza rozpočtového hospodárenia obce

Kontrolná skupina vykonala analýzu rozpočtového hospodárenia obce na základe výsledkov uvedených v záverečnom účte obce a vo finančných výkazoch o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy FIN 1 – 04 za roky 2010 – 2012. Následne zhodnotila vývoj príjmov a výdavkov a dosiahnutých výsledkov hospodárenia.

Prehľad o výsledku rozpočtového hospodárenia obce za roky 2010 – 2012 je uvedený v nasledujúcej tabuľke 1A.

Tabuľka 1A: Prehľad o výsledku rozpočtového hospodárenia obce za roky 2010-2012

Ukazovateľ	Skutočnosť v EUR			Index	Index
	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	2011/2010	2012/2011
Príjmy spolu	228 332,91	235 730,01	414 615,17	1,03	1,76
V tom: bežné príjmy	228 332,91	235 730,01	239 631,78	1,03	1,02
kapitálové príjmy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
príjmové finančné operácie	0,00	0,00	174 983,39	0,00	0,00
Výdavky spolu	243 787,40	255 132,77	392 336,92	1,05	1,54
V tom: bežné výdavky	226 282,72	228 113,96	211 178,85	1,01	0,93
kapitálové výdavky	9 100,00	18 614,13	172 753,39	2,05	9,28
výdavkové finančné operácie	8 404,68	8 404,68	8 404,68	1,00	1,00
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok-), vrátane finančných operácií	-15 454,49	-19 402,76	22 278,25	x	x
Bežný rozpočet (+, -)	2 050,19	7 616,05	28 452,93	x	x
Kapitálový rozpočet (+, -)	-9 100,00	-18 614,13	-172 753,39	x	x
Finančné operácie (+, -)	-8 404,68	-8 404,68	166 578,71	x	x
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok-), po vylúčení finančných operácií:	-7 049,81	-10 998,08	-144 300,46	x	x

Príjmy spolu v kontrolovanom období mali rastúci trend, pričom ich najvýraznejší nárast obec zaznamenala v roku 2012 prostredníctvom príjmových finančných operácií, a to z dôvodu prijatia dlhodobého úveru v sume 143 961,16 EUR na predfinancovanie projektu rekonštrukcie kultúrneho domu, podporeného z fondov Európskej únie (ďalej len „EÚ“).

Výdavky spolu dosiahli najvýraznejší nárast v roku 2012, a to z dôvodu nárastu kapitálových výdavkov, v rámci ktorých boli čerpané výdavky týkajúce sa rekonštrukcie kultúrneho domu v sume 172 753,39 EUR.

Výdavkové finančné operácie boli v rovnakej sume 8 404,68 EUR, čo bola výška ročných splátok komunálneho investičného úveru, prijatého v roku 2006.

Celkovým výsledkom hospodárenia obce, bol v rokoch 2010 a 2011 schodok a v roku 2012 prebytok. Obecné zastupiteľstvo v kontrolovanom období prerokovaním záverečného účtu schválilo celoročné hospodárenie obce bez výhrad. Schodok v uvedených rokoch bol vykázaný z dôvodu, že obec nezahrnula do príjmových finančných operácií v rokoch 2010 a 2011 prebytok z roku 2009 (podľa vyjadrenia nedopatrením) vo výške 94 522,96 EUR, čím nekonala v súlade s § 10 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého súčasťou rozpočtu obce sú aj finančné operácie.

Výsledkom rozpočtového hospodárenia (s vylúčením finančných operácií) v rokoch 2010 – 2011 bol schodok hospodárenia, ktorý bol vykrytý príjmovými finančnými operáciami podľa predchádzajúceho odseku. Vysoký nárast schodku v roku 2012 bol spôsobený čerpaním úveru v sume 143 961,16 EUR v rámci kapitálových výdavkov. Predmetný schodok za rok 2012 bol vykrytý vyššie uvedenými NZF v rámci príjmových finančných operácií.

Kontrolovaný subjekt dosiahol v kontrolovanom období podľa výkazu ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2 - 01 účtovný výsledok hospodárenia uvedený v nasledujúcej tabuľke 1B:

Tabuľka 1B: Prehľad o nákladoch, výnosoch a účtovnom výsledku hospodárenia obce za roky 2010-2012

Ukazovateľ	Skutočnosť v EUR			Index	Index
	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	2011/2010	2012/2011
Náklady celkom	267 761,00	270 614,00	263 333,89	1,01	0,97
Výnosy celkom	266 488,00	257 146,00	272 726,62	0,96	1,06
Výsledok hospodárenia pred zdanením	- 1 273,00	- 13 468,00	+ 9 392,73	x	x
Splatná daň z príjmov	2,00	1,00	0,86	x	x
Výsledok hospodárenia	- 1 275,00	- 13 469,00	+ 9 391,87	x	x

Náklady a výnosy obce v kontrolovanom období mali kolísavý priebeh, čo potvrdzujú príslušné indexy 2011/2010 a 2012/2011. V roku 2010 vykázala obec miernu stratu, ktorá sa viacnásobne zvýšila v roku 2011, čo potvrdzuje index 2011/2010, keď obec oproti roku 2010 mala vyššie náklady a nižšie výnosy.

Najväčší podiel na výraznom zvýšení straty obce za rok 2011 v porovnaní s rokom 2010 malo zníženie výnosov samosprávy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu (účet 693) o 28 378,00 EUR.

1.2 Posúdenie stavu a vývoja dlhu a jeho dopadu na hospodárenie obce

1.2.1 Návratné zdroje financovania

Kontrolná skupina vykonala posúdenie stavu a vývoja dlhu na základe kritérií zadlženosti obcí stanovených zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“) ako aj dlhu, vykázaného vo výkaze FIN 6 – 01, resp. FIN 6 – 04 za obdobie rokov 2010 – 2012.

V zmysle § 2 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. návratné zdroje financovania (ďalej aj „NZF“) predstavujú prostriedky rozpočtu obce z prijatých úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, zo zmeniek a z komunálnych obligácií vydaných obcou.

Prehľad o ukazovateľoch dlhu obce za kontrolované obdobie je uvedený v nasledujúcej tabuľke 2.

Tabuľka 2: Prehľad o ukazovateľoch dlhu obce za roky 2010 – 2012

Ukazovateľ	Skutočnosť			v EUR	
	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	Index 2011/2010	Index 2012/2011
Celkový dlh mesta v eur (§ 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z.)	89 198,74	80 794,06	72 389,38	0,91	0,90
Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania v eur	10 931,74	11 172,12	12 114,05	1,02	1,08
Skutočné bežné príjmy za predchádzajúci rok v eur	243 631,06	228 332,91	235 730,01	0,94	1,03
Ukazovatele dlhu v %:					
a) § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z.	36,61	35,38	30,71	0,97	0,87
b) § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.	4,49	4,89	5,14	1,09	1,05

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Dlh mesta spolu (FIN 6 – 01)*	89 198,74	80 794,06	216 350,54	0,91	2,68
Počet obyvateľov k 31.12.	775	797	783	1,03	0,98
Dlh mesta na 1 obyvateľa v eur	115,09	101,37	276,31	0,88	2,73

* FIN 6 – 01 v roku 2011, FIN 6 - 04 v roku 2012, za rok 2010 bol údaj vypočítaný podľa metodiky roku 2011

Dlh obce spolu podľa finančných výkazov zahrňoval záväzok obce z prijatých NZF. Zaznamenal v rokoch 2010 až 2011 mierny pokles (index 2011/2010 vo výške 0,91) a následne v roku 2012 značný nárast (index 2012/2011 vo výške 2,68). Nadväzne sa zvýšil v roku 2012 aj dlh obce na jedného obyvateľa.

Celkový dlh obce, vyčíslený podľa § 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z., zahrňoval záväzky obce zo všetkých prijatých NZF, znížené o NZF prijaté obcou na predfinancovanie spoločných programov EÚ a SR. Takými boli finančné prostriedky v celkovej sume 237 595,00 EUR, ktoré bola oprávnená obec čerpať na základe zmluvy o splátkovom úvere z 11.07.2012. Z uvedenej sumy bolo v roku 2012 čerpané 143 961,00 EUR, ktoré zvýšili dlh obce spolu, ale nepatrili do celkového dlhu obce. Z uvedeného dôvodu celkový dlh obce tvoril len komunálny investičný úver prijatý na základe zmluvy o splátkovom úvere z 09.08.2006, ktorý sa znižoval pravidelnými mesačnými splátkami (index 2011/2010 vo výške 0,91, index 2012/2011 vo výške 0,90).

Suma ročných splátok NZF, vrátane úhrady výnosov, zaznamenala v rokoch 2010 – 2012 mierny nárast, o čom vypovedá index 2011/2010 vo výške 1,02 a index 2012/2011 vo výške 1,08.

Ukazovateľ dlhu v percentách, vyjadrujúci pomer celkového dlhu obce a skutočných bežných príjmov za predchádzajúci rok, neprekročil v rokoch 2010 až 2012 zákonom č. 583/2004 Z. z. stanovenú hranicu 60 %. Mal klesajúci trend, pričom najvyšší bol k 31.12.2010 vo výške 36,61 %.

Ukazovateľ dlhu v percentách, vyjadrujúci pomer ročných splátok NZF, vrátane úhrady výnosov, a skutočných bežných príjmov za predchádzajúci rok, neprekročil v rokoch 2010 až 2012 zákonom č. 583/2004 Z. z. stanovenú hranicu 25 % pre prijatie NZF. Mal rastúci trend a k 31.12.2012 dosiahol maximálnu výšku 5,14 %.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že obec aj napriek značnej sume prijatých NZF, udržiavala v kontrolovanom období dlh na prijateľnej úrovni. Za predpokladu, že v najbližších rokoch, bude obec, v prípade potreby, prijímať len finančné prostriedky nezvyšujúce jej celkový dlh, alebo bude prijímať aj finančné prostriedky zvyšujúce jej celkový dlh, ale vo výške, ktorá ho len mierne zvýši, nebude mať problémy s dodržiavaním výšky dlhu v zákonom vymedzených hraniciach, ako aj s jeho splácaním.

Kontrolou celkového dlhu obce bolo zistené, že obec v súvislosti s prijatými NZF na plnenie svojich úloh podľa stavu k 31.12. príslušného roka dodržala pravidlo použitia NZF v zmysle § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého celková suma dlhu obce nemala prekročiť 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov nemala prekročiť 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

DataCentrum, rozpočtová organizácia MF SR (ďalej len „DataCentrum“), na základe požiadavky NKÚ SR spracovalo prehľad „Dlh a dlhová služba obcí a rozpočtových organizácií v ich pôsobnosti z údajov finančných výkazov obcí k 31.12.2012“.

Podľa uvedeného prehľadu mala obec k 31.12.2012 ukazovateľ celkového dlhu vo výške 91,78 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka.

Podľa Tabuľky č. 2 tohto protokolu mala obec k 31.12.2012 ukazovateľ celkového dlhu vo výške 30,71 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka,

Príčinou rozdielov v údajoch v prehľade spracovanom DataCentrom oproti údajom zisteným kontrolou NKÚ SR boli nesprávne údaje vykázané obcou vo finančných výkazoch (riadky 7 a 8 Výkazu FIN 7-04). Problémom bolo aj pomerne zložité vykazovanie výšky ukazovateľov celkového dlhu obce v percentách podľa § 17 ods. 6 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z., ktorý sa vyказuje inak ako dlh obce spolu, čo je často obcou nesprávne pochopené. V prípade úveru zo ŠFRB finančné výkazy nešpecifikujú, či je tento úver krytý splátkami nájomného za obecné nájomné byty. Ak je krytý tak nepatrí do celkového dlhu obce. Dôsledkom vyššie uvedeného je nízka vypovedacia hodnota finančných výkazov obce týkajúcich sa dlhu a dlhovej služby obce a tým aj prehľadov spracovaných DataCentrom na základe týchto výkazov.

1.2.2 Schopnosť uhrádzať záväzky

Kontrolná skupina preverila schopnosť uhrádzať záväzky obce na základe vývoja záväzkov v období rokov 2010 – 2012 a dodržania § 19 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. zo strany obce. Pre potreby uvedeného posúdenia bol na základe údajov súvahy k 31.12. príslušného roka spracovaný vývoj záväzkov v kontrolovanom období s uplatnením metodiky podľa riadku 4 finančného výkazu FIN 7 - 04 o stave bankových účtov a záväzkov obcí, vyšších územných celkov a nimi zriadených rozpočtových organizácií.

Tabuľka 3: Prehľad o záväzkoch obce podľa doby splatnosti za roky 2010 - 2012

v EUR

Ukazovateľ	Skutočnosť			Index 2011/2010	Index 2012/2011
	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012		
Záväzky spolu	94 345,24	84 611,96	231 002,79	0,90	2,73
z toho:					
- Dlhodobé záväzky	94 274,78	84 543,92	74 643,52	0,90	0,88
- Krátkodobé záväzky	70,46	68,04	156 359,27	0,97	2298,05

Záväzky obce spolu mali v kontrolovanom období kolísavý priebeh, keď najvyššie boli k 31.12.2012. Dlhodobé záväzky vykazovali pokles. Krátkodobé záväzky zaznamenali mierny pokles a následne veľmi výrazný nárast (index 2011/2010 vo výške 0,97 a index 2012/2011 vo výške 2 298,05), čo bolo dôsledkom ďalších NZF prijatých v roku 2012.

Najväčší podiel na záväzkoch obce v kontrolovanom období mali záväzky z NZF, ktoré boli k 31.12.2010 v sume 89 199,00 EUR, k 31.12.2011 v sume 80 794,00 EUR a k 31.12.2012 v sume 216 350,54 EUR.

Obec nemala záväzky po lehote splatnosti k 31.12. jednotlivých rokov kontrolovaného obdobia, tzn. že nemala problém v ich splácaní, a teda nenastali podmienky pre zavedenie ozdravného režimu a nútenej správy v zmysle § 19 zákona č. 583/2004 Z. z.

2 Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania

2.1 Preverenie plnenia podmienok pre používanie návratných zdrojov financovania v zmysle rozpočtových pravidiel

Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní NZF bolo preverené u bankového úveru v sume 172 753,39 EUR, ktorý bol prijatý v roku 2012.

Podľa účtovnej evidencie, ako aj uzatvorených zmluvných vzťahov, obec v kontrolovanom období evidovala nasledovný stav bankových úverov:

Tabuľka 4: Prehľad o návratných zdrojoch financovania za roky 2010 – 2012

Číslo úverovej zmluvy	Dátum podpisu	Účel úveru	Splatnosť úveru-rok	Schválená výška úveru	Zostatok v EUR		
					31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
4501/06/306	09.08.2006	Komunikácie*	2021	122 817,50	89 198,74	80 794,06	72 389,38
4001/12/038	11.07.2012	Kultúrny dom**	2014	237 595,13	0,00	0,00	143 961,16
SPOLU				360 412,63	89 198,74	80 794,06	216 350,54

* rekonštrukcia miestnych komunikácií

** rekonštrukcia kultúrneho domu

Okrem NZF uvedených v tabuľke č. 4 obec nečerpala žiadne ostatné návratné finančné výpomoci.

Preverením NZF, prijatých v roku 2012, bolo zistené, že:

- obec plnila podmienky pre prijatie NZF,
- na oficiálnej webovej stránke obce boli priebežne zverejňované zmluvy, ako aj faktúry a objednávky,
- obec v kontrolovanom období neprevzala záruku za úver, pôžičku alebo iný dlh v zmysle § 17 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z.

Záverečný účet obce za roky 2010 – 2012 neposkytoval úplné a dostatočné informácie o stave a vývoji dlhu:

- obsahoval len prehľad o zostatku záväzkov k 31.12. príslušného roka,
- neobsahoval prehľad o stave dlhu v zmysle § 17 ods. 6 až 8 zákona č. 583/2004 Z. z., vrátane celkového dlhu k 31.12. vyčísleného podľa finančných výkazov platných v príslušnom roku (FIN 6-01, resp. FIN 6-04 a FIN 7-04),
- neobsahoval prehľad o vývoji dlhu aspoň za dva predchádzajúce roky.

Kontrolovaný subjekt vo vyššie uvedených prípadoch nepostupoval v súlade s § 16 ods. 5 písm. c) zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého záverečný účet obce mal obsahovať prehľad o stave a vývoji dlhu.

Dodržanie podmienok na prijatie NZF nebolo v kontrolovanom období preverené hlavným kontrolórom obce. Obec predložila dokument „Správa o vykonanej kontrole prijatia NZF ku dňu 31.12.2012“, ktorý preukazoval, že išlo o následnú finančnú kontrolu, tzn. nie o kontrolu NZF pred ich prijatím. Nepreverením uvedených podmienok pred prijatím NZF na základe úverovej zmluvy z 11.07.2012 nekonal hlavný kontrolór v súlade s § 17 ods. 9 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého dodržanie podmienok na prijatie NZF podľa odseku 6 preveruje pred ich prijatím hlavný kontrolór obce.

3 Spôľahlivosť vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania

3.1 Preverenie spoľahlivosti vybraných účtov a správnosti účtovných operácií

Preverenie spoľahlivosti vybraných účtov, týkajúci sa NZF, bolo vykonané z hľadiska úplnosti, vlastníctva, ocenenia a zverejnenia.

Obec podľa účtovného výkazu Súvaha Úč ROPO SFVO 1-01 vykázala v kontrolovanom období nasledovné zostatky účtov:

Tabuľka 5: Prehľad o stave vybraných účtov pasív za obdobie 2010 – 2012

Pasíva	číslo riadku	Skutočnosť v EUR		
		31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
Bankové úvery a výpomoci	173	89 199,00	80 794,00	216 350,54
z toho:				
Bankové úvery dlhodobé (461AÚ)	174	89 199,00	80 794,00	72 389,38
Bežné bankové úvery (461AÚ, 221AÚ, 231, 232)	175	0,00	0,00	143 961,16
Ostatné krátkodobé finančné výpomoci (249)	177	0,00	0,00	0,00

Preverením spoľahlivosti uvedených účtov bolo zistené, že boli úplné, pretože v účtovných záznamoch boli zaevidované všetky špecifické položky, týkajúce sa NZF, ku dňu zostavenia súvahy existovali a boli ocenené v správnej výške. Výsledky preverenia správnosti ich vykazovania, zaradenia a popísania vo finančných výkazoch sú uvedené v časti 3.2 tohto protokolu.

Preverením správnosti a zákonnosti účtovných operácií, týkajúcich sa prijatých NZF celkom v sume 89 199,00 EUR v roku 2010, v sume 80 794,00 EUR v roku 2011 a v sume 216 350,54 EUR v roku 2012, ako aj príjmových a výdavkových finančných operácií v sume 8 405,00 EUR v roku 2010, v sume 8 405,00 EUR v roku 2011 a v sume 152 366,00 EUR v roku 2012 boli zistené nedostatky v nasledovných oblastiach:

a) Správnosť triedenia príjmov

Kontrolovaný subjekt za účelom preklenutia časového nesúladu medzi potrebou zdrojov a vyplatením príspevku z fondov EÚ na financovanie oprávnených nákladov projektu „Rekonštrukcia kultúrneho domu“ uzatvoril dňa 11.07.2012 úverovú zmluvu s bankovou inštitúciou na poskytnutie úveru v sume 237 595,13 EUR s konečnou splatnosťou úveru do 30.10.2014. Finančné prostriedky z prijatého dlhodobého bankového úveru v sume 143 961,16 EUR boli nesprávne triedené na podpoložke 513001 ako krátkodobý bankový úver.

Nesprávnym triedením prijatého dlhodobého úveru kontrolovaný subjekt nekonal v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších zmien (ďalej len „Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42“), podľa ktorého sa bankové úvery dlhodobé vykazujú na podpoložke 513002.

Obec neuplatnením správneho triedenia vo vyššie uvedenom prípade nekonala v súlade s § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 523/2004 Z. z.) a § 4 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z.

b) Dodržanie postupov účtovania

Obec v roku 2012 nesprávne účtovala na účte 231 – Krátkodobé bankové úvery o prijatom dlhodobom úvere na realizáciu projektu „Rekonštrukcia Kultúrneho domu“ na základe zmluvy s bankovou inštitúciou z 11.07.2012 v sume 237 595,13 EUR a s dobou splatnosti do 30.10.2014, ktorého zostatok k 31.12.2012 bol vykázaný v sume 143 961,16 EUR.

Nesprávnym účtovaním dlhodobého úveru na účte krátkodobých bankových úverov, nekonal kontrolovaný subjekt v súlade s § 55 ods. 1 Opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších zmien (ďalej len „Opatrenie MF SR č. MF/16786/2007-31“), podľa ktorého na účtoch účtovej skupiny 46 - Bankové úvery sa účtujú bankové úvery, ktoré majú dlhodobý charakter. Dlhodobým charakterom bankového úveru sa rozumie obdobie dohodnutej doby splatnosti dlhšie ako jeden rok.

Nedodržaním postupov účtovania obec porušila § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“).

c) Inventarizácia záväzkov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania

Kontrolná skupina v rámci riadnej inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2010, k 31.12.2011 a k 31.12.2012 preverila správnosť inventarizácie záväzkov, týkajúcich sa NZF.

Bolo zistené, že v rokoch 2010 – 2012 obec neinventarizovala zväzky podľa § 29 a § 30 zákona č. 431/2002 Z. z., týkajúce sa NZF, čím nekonala v súlade s § 6 ods. 3 uvedeného zákona, podľa ktorého účtovná jednotka je povinná inventarizovať majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov podľa § 29 a 30 a § 8, ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z.

d) Predbežná finančná kontrola

Obec mala vypracovaný interný predpis „Vnútorňa smernica o finančnej kontrole a vnútornom audite“ s účinnosťou od 01.01.2008, ktorý vychádzal zo zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 502/2001 Z. z.“).

Kontrolou finančných transakcií v celkovej sume 172 753,39 EUR týkajúcich sa NZF prijatých a použitých v roku 2012 bolo zistené, že obec nevykonala predbežnú finančnú kontrolu pred úhradou faktúr za rekonštrukciu kultúrneho domu. Nevykonaním predbežnej finančnej kontroly nekonala obec v súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 502/2001 Z. z., podľa ktorého vykonanie predbežnej finančnej kontroly potvrdzujú zamestnanci, poverení vedúcim orgánu verejnej správy a zamestnanci zodpovední za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku alebo za iné odborné činnosti, na doklade súvisiacom s pripravovanou finančnou operáciou podpisom, uvedením dátumu jej vykonania a vyjadrením, či pripravovaná finančná operácia je alebo nie je v súlade s rozpočtom obce, uzatvorenými zmluvami, internými predpismi...

V kontrolovanom období obec v súvislosti s finančnými transakciami, týkajúcimi sa NZF nevykonávala priebežnú finančnú kontrolu v zmysle zákona č. 502/2001 Z. z.

Zo strany hlavného kontrolóra bola vykonaná k 31.12.2012 následná finančná kontrola NZF prijatých na rekonštrukciu kultúrneho domu. Nedostatky neboli zistené.

Zo strany externých kontrolných orgánov nebola v uvedenej oblasti vykonaná následná finančná kontrola.

3.2 Preverenie správnosti vykazovania návratných zdrojov financovania v účtovnej závierke a vo finančných výkazoch

Zostavenie účtovnej závierky upravoval zákon č. 431/2002 Z. z., Opatrenie MF SR č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „Opatrenie MF SR č. MF/25755/2007-31“) a ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy.

Kontrolovaný subjekt mal vypracovanú účtovnú závierku za roky 2010 - 2012 v zmysle § 17 zákona č. 431/2002 Z. z., ktorú predkladal daňovému úradu v stanovených termínoch. V poznámkach boli uvedené údaje aj o bankových úveroch a ostatných finančných výpomociach v zmysle § 18 ods. 5 zákona č. 431/2002 Z. z.

Obec v kontrolovanom období predložila riadnu účtovnú závierku v stanovených termínoch a spôsobom v zmysle Opatrenia MF SR č. MF/25755/2007-31. Zároveň k 31.12. kontrolovaného obdobia spracovala a predložila finančné výkazy v zmysle Opatrenia MF SR č. MF/20414/2007-31, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy v znení neskorších v znení neskorších predpisov (ďalej len „Opatrenie MF SR č. MF/20414/2007-31“).

Obec nemala audítorom overenú účtovnú závierku za obdobie rokov 2010 a 2011, čím nekonala v súlade s § 19 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého účtovná závierka musí byť overená do jedného roka od skončenia účtovného obdobia za ktoré sa zostavuje.

Za rok 2010 obec nevypracovala výročnú správu, čím nekonala v súlade s § 20 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého je obec povinná vypracovať výročnú správu.

Súlad výročných správ s účtovnými závierkami za roky 2011 a 2012 nebol overený audítorom, čím obec nekonala v súlade s § 20 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého je obec povinná vypracovať výročnú správu, ktorej súlad s účtovnou závierkou zostavenou za to isté účtovné obdobie musí byť overený audítorom.

Obec vo výkaze FIN 7-04 o prírastku a úbytku vybraných pohľadávok a záväzkov subjektu verejnej správy k 31.12.2011 v riadku č. 5 nevykázala žiadne záväzky po lehote splatnosti. Podľa výročnej správy za rok 2011 v bode 5.2 obec vykázala záväzky po lehote splatnosti vo výške 3 350,00 EUR. Podľa vyjadrenia obce z 26.8.2013 obec nevykazovala žiadne záväzky po lehote splatnosti. Záväzky po lehote splatnosti v sume 3 750,00 EUR boli vo výročnej správe za rok 2011 vykázané omylom.

Tým, že výročná správa v časti týkajúcej sa výšky záväzkov po lehote splatnosti neposkytovala pravdivý a verný obraz, obec nekonala v súlade s § 20 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z..

Preverením správnosti vykazovania údajov v Súvahe k 31.12.2010, k 31.12.2011 a k 31.12.2012 na účtoch 461 - Bankové úvery, 474 – Záväzky z nájmu, 478 – Dlhodobé zmenky na úhradu a 479 – Ostatné dlhodobé záväzky, podľa zostatkovej doby splatnosti v zmysle § 2 ods. 3 Opatrenia MF SR č. MF/25755/2007-31 bolo zistené:

- V súvahe k 31.12.2010 bola vykázaná celá výška dlhodobých úverov (evidovaných na účte 461010) v sume 89 198,74 EUR, ako bankové úvery dlhodobé.
- V súvahe k 31.12.2011 bola vykázaná celá výška dlhodobých úverov (evidovaných na účte 461010) v sume 80 794,06 EUR, ako bankové úvery dlhodobé.
- V súvahe k 31.12.2012 bola vykázaná celá výška dlhodobých úverov (evidovaných na účte 461010) v sume 72 389,38 EUR.

Obec za kontrolované obdobie neoddělila časť dlhodobých záväzkov v sume 25 214,04 EUR, ktorých splatnosť bola do jedného roka odo dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka z objemu dlhodobých záväzkov a tieto nevykázala ako krátkodobé záväzky. Nevykázaním krátkodobých záväzkov z úveru v súvahe k 31.12.2010, k 31.12.2011 a k 31.12.2012 nepostupovala obec v súlade s § 2 ods. 3 Opatrenia č. MF/25755/2007-31, podľa ktorého sa záväzky v súvahe vykazujú ako dlhodobé alebo krátkodobé podľa zostatkovej doby splatnosti ku dňu zostavenia účtovnej závierky. Zároveň obec nekonala v súlade s § 5 ods. 1 písm. c) Opatrenia MF SR č. MF 16786/2007-31, keď nevytvorila analytické účty k syntetickému účtu 461 - Bankové úvery podľa zostatkovej doby splatnosti.

Nedodržaním platných postupov účtovania obec nekonala v súlade s § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z.

Kontrolná skupina preverila, či stav vykázaného dlhu obce a NZF vo finančných výkazoch bol zhodný so stavom vykazaným v účtovnej závierke. Správnosť vykazovania NZF v účtovnej závierke a vo finančných výkazoch bola vykonaná kontrolou nadväznosti medzi hlavnou knihou, účtovnými výkazmi – súvaha a výkaz ziskov a strát (v prípade úhrady úrokov) a finančnými výkazmi FIN 1 -04, FIN 6-01 k 31.12.2011, resp. FIN 6-04 k 31.12.2012 a FIN 7 – 04.

Kontrolou neboli zistené významné zistenia, ktoré by ovplyvnili správnosť vykazaných pasív v súvahe.

V Súvahe Úč ROPO SFOV 1 – 01 k 31.12.2012, z dôvodu vyššie uvedeného nesprávneho zaúčtovania, vykázala obec v riadku 174 (účet 461) bankové úvery dlhodobé v nesprávnej výške 72 389,38 EUR. Mali byť vykázané v sume 216 350,54 EUR. Bežné bankové úvery (účet 461AÚ, účet 221AÚ, účet 231, účet 232) vykázané v riadku 175 v sume 143 961,16 EUR, mali byť vykázané v sume 0,00 EUR. Nesprávne vykázanie na uvedených riadkoch súvahy neovplyvnilo správnosť celkovej vykázanej sumy, týkajúcej sa bankových úverov a výpomoci (riadok 173 súvahy) a ani pasív celkom.

Vykazovanie úverov v nesprávnych riadkoch súvahy bolo v rozpore s § 7 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva.

Kontrolná skupina ďalej zhodnotila, či finančné výkazy v oblasti zverejnenia špecifických položiek pasív – NZF poskytovali správne a dostatočné informácie o skutočnom stave a ocenení záväzkov z poskytnutých zdrojov financovania.

Kontrolou bolo zistené:

Obec vypracovala neúplné finančné výkazy o úveroch, emitovaných dlhopisoch, zmenkách a finančnom prenájme subjektu verejnej správy FIN 6 - 01 k 31.12.2011 a FIN 6 -04 k 31.12.2012, na ktorých sa uvádzali len identifikačné údaje obce a podpisové záznamy zodpovedných osôb. Časť výkazov, ktoré sa týkali údajov o úveroch, emitovaných

dlhopisoch, zmenkách a finančnom prenájme neboli vypracované. Tým, že obec zostavila neúplné finančné výkazy nekonala v súlade s § 1 ods. 1 a 2 Opatrenia MF SR č. MF/20414/2007-31, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia.

Vo finančnom výkaze FIN 7 - 04 o prírastku a úbytku vybraných pohľadávok a záväzkov subjektu verejnej správy k 31.12.2012 bola v riadku „z toho dlhodobé bankové úvery a výpomoci na predfinancovanie spoločných programov SR a EÚ“ vykázaná suma 0,00 EUR. Podľa bankového výpisu bola z úveru určeného na predfinancovanie spoločných programov SR a EÚ vyčerpaná suma 143 961,16 EUR. Nesprávnym vykazovaním NZF nekonala obec v súlade s § 1 ods. 1 a 2 Opatrenia MF SR č. MF/20414/2007-31, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia.

Kontrolná skupina považuje zistenia vo finančnom výkaze FIN 7 - 04 o prírastku a úbytku vybraných pohľadávok a záväzkov subjektu verejnej správy k 31.12.2012 za významné, pretože údaje vo finančnom výkaze neposkytovali správne údaje pre výpočet zadlženosti obce v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z.

V ostatných prípadoch, v oblasti zverejnenia špecifických položiek pasív, NZF a dlhodobých záväzkov, neboli zistené nedostatky a údaje uvedené vo finančných výkazoch boli správne a poskytovali dostatočné informácie o skutočnom stave a ocenení záväzkov z poskytnutých NZF.

Zhrnutie

Kontrola preukázala porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď záverečný účet neobsahoval prehľad o stave a vývoji dlhu, obec nezahrnula do príjmových finančných operácií v rokoch 2010 a 2011 prebytok z roku 2009 vo výške 94 522,96 EUR, dodržanie podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania nebolo preverené hlavným kontrolárom obce a príjmové finančné operácie boli nesprávne triedené na položky ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie.

Nevykonaním predbežnej finančnej kontroly na všetkých účtovných dokladoch týkajúcich sa NZF obec nedodržala zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Nesprávnym vykázaním údajov týkajúcich sa návratných zdrojov financovania vo finančných výkazoch obce kontrolovaný subjekt porušil opatrenie Ministerstva financií SR, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia

Ďalšie nedostatky boli zistené pri vykonaní inventarizácie záväzkov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania. V kontrolovanom období obec neinventarizovala záväzky týkajúce sa návratných zdrojov financovania.

Nedostatky boli zistené aj pri dodržiavaní zákona o účtovníctve, keď obec nedodržala postupy účtovania, nemala audítorom overené účtovné závierky a výročné správy a taktiež nevypracovala výročnú správu za rok 2010.

Bol zistený značný rozdiel v ukazovateli celkového dlhu v prehľade spracovanom DataCentrom, na základe výkazov vypracovaných obcou, týkajúcim sa dlhu a dlhovej služby obcí od ukazovateľa zisteného kontrolou NKÚ SR.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

- venovať zvýšenú pozornosť obsahovému vymedzeniu položiek pri spracovaní účtovných a finančných výkazov,
- zúčastniť sa školení k zákonu o účtovníctve a postupom účtovania s cieľom zabezpečiť správne vedenie účtovníctva,
- využívať odbornú pomoc audítorov pri účtovaní špecifických účtovných prípadov zabezpečiť úplné informácie o stave a vývoji dlhu v záverečnom účte,
- dôsledne vypracovať finančné a účtovné výkazy, aby vykázané údaje, ktoré sú podkladom k spracovaniu prehľadov pre DataCentrum, zobrazovali skutočný stav.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 17.10.2013

Ing. Jaroslav Lehocký
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Vladimír Bahýl
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 24.10.2013

Juraj Csörnök
starosta obce Blhovce